

4. https://rada.info/upload/users_files/21728243/1e610a099284a16807d2bc2a1900cd75.pdf
5. <https://33kanal.com/news/304343.html>

Олександр Неприцький

РОЗВИТОК ІТ-СФЕРИ ВІННИЧЧИНИ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Анотація. У статті проаналізовано динаміку розвитку ІТ-галузі Вінницької області протягом перших трьох років повномасштабної російсько-української війни. Розглянуто тенденції зміни кількості юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців у сфері інформаційних технологій, а також фактори, що вплинули на розвиток регіонального ІТ-ринку, зокрема релокацію підприємств. Зроблено висновок, що ІТ-сектор Вінниччини демонстрував стійке зростання, зберігаючи тенденції, закладені до 2022 року, попри воєнні виклики.

Ключові слова: ІТ-ринок, Вінницька область, регіональний розвиток, релокація бізнесу, цифрова економіка, ІТ-компанії, війна.

Oleksandr Nepritskyi

DEVELOPMENT OF THE IT SPHERE OF VINNYCH REGION DURING THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR

Abstract. The article analyses the dynamics of the IT sector development in the Vinnytsia region during the first three years of the full-scale Russian–Ukrainian war. It examines changes in the number of legal entities and individual entrepreneurs in the IT industry, as well as factors influencing regional IT market growth, particularly business relocation. The study concludes that the Vinnytsia IT sector maintained steady growth, continuing pre-war trends despite wartime challenges.

Key words: IT market, Vinnytsia region, regional development, business relocation, digital economy, IT companies, war.

ІТ-ринок Вінницької області був і залишається меншим порівняно з Києвом чи Львовом, але він активно розвивався протягом перших двох деkad XXI століття, пропонуючи робочі місця та послуги в галузі розробки програмного забезпечення, кібербезпеки та веб-розробки. Хоча частка вінницького ІТ-бізнесу в період повномасштабного вторгнення становила, за різними даними, лише близько 3% [1, с.139; 2] від загальноукраїнського обсягу, Вінниця увійшла у ТОП-3 найкомфортніших міст для айтішників за рейтингом проекту DOU, який був опублікований у лютому 2021 року [3]. А в 2025 році повідомлялося, що разом із Києвом, Львовом, Дніпром та Одесою

увійшла у ТОП-5 українських міст, де відкрилися найбільші ІТ-компанії країни [4].

Значення ІТ-ринку України в регіональному розвитку вивчали такі українські вчені як І. та А. Шевчуки [1], Ю. Гайда та Н. Верета [5] і багато інших. Регіональні дослідження ІТ-сфери Вінниччини проводилися щороку ІТ-Асоціацією Вінниці, починаючи з 2021 року. Аналіз 2021 року базувався на даних опитування ІТ-компаній Вінницької області та анонімного онлайн-опитування ІТ-фахівців. З метою отримання найбільш повної та достовірної інформації про ІТ-галузь у Вінниці, вона була оброблена та поєднана з раніше зібраною статистичною інформацією з відкритих джерел [1]. Дослідження 2024 року теж передбачало виконання двох дослідницьких модулів: збір загальних статистичних даних з відкритих джерел та анонімні анкетування онлайн ІТ-спеціалістів Вінниці, а також керівників HR департаментів компаній, представлених у м. Вінниця [2].

Мета даного дослідження полягає у вивченні динаміки розвитку ІТ-галузі Вінниччини, напередодні та впродовж перших трьох років повномасштабної російсько-української війни.

Напередодні повномасштабного російського вторгнення Україна характеризувалася зростанням обсягів виробництва та реалізації ІТ-продукції, і бізнес на Вінниччині розвивався відповідно до загальних трендів. У Вінницькій області спостерігався приріст обсягів виробництва та реалізації ІТ-продукції (товарів і послуг). У 2020 році ІТ-підприємства Вінниці виробили та реалізували ІТ-продукції на суму майже 5 млн грн, що на 290% більше, ніж було у 2015 році. Проте, якщо оцінити внесок Вінницької області в загальний обсяг виробництва, то станом на 2020 він дорівнював 2,5% від загальної кількості продукції реалізованої ІТ-підприємствами України, що в абсолютних цифрах становило майже 150 млн грн. За 6 років навіть спостерігалось незначене зниження загальної частки області на 0,3% [6, с. 10].

За інформацією Головного управління статистики у Вінницькій області щодо кількості зареєстрованих станом на 1 жовтня 2021 року у Вінницькій області згідно з КВЕД-2010: 58.21, 58.29, 62.01 62.02, 62.03, 62.09, 63.11, 63.99, 70.22, 74.10 налічується загалом 475 юридичних осіб. Трійку лідерів за популярністю КВЕД очолювали: комп'ютерне програмування; бізнес-консалтинг; надання інших інформаційних послуг [6, с. 12].

Вінницька область у 2019-2021 роках за кількістю ІТ-ФОПів посідала 7 місце серед усіх областей України. Кількість ІТ-фахівців у Вінницькій області, зареєстрованих як ФОП у 2020 році, становила 6423 особи проти 3403 осіб у 2015 році (ріст майже на 89%). Цікаво, що загальна кількість ФОПів у Вінницькій області на той час зменшувалася, а кількість ІТ-ФОПів мала довгострокову тенденцію до зростання [6, с. 13–14].

В 2022 році ІТ-галузь Вінниччини налічувала 341 юридичну особу і 9428 ФОПів, у 2023 році – 357 юридичних осіб і 10010 ФОПів, в 2024 – 644 юридичних особи і 9775 ФОПів [7, с. 6].

Напередодні повномасштабного вторгнення ІТ-ринок Вінниччини становив дещо менше 3% від загальноукраїнського обсягу, при тому, що Київ займав майже половину ІТ-ніші, Вінницю також випереджали Харків, Львів, Дніпро Одеса. Частка Вінниччини у виробництві ІТ-продукту чітко корелюється із часткою ІТ-фахівців, що проживали на території регіону: 2021 р. – 2,7%, 2022 р. – 4,6%, 2023 р. – 3,3%, 2024 р. – 3,4% [7, с. 7]. До Вінниці з різних регіонів України протягом 2022–2024 рр. перемістилися 414 підприємств [8]. Відсоток підприємств ІТ-галузі, які релокувалися в масштабах всієї України становив 2,2% у 2024 році і ще менший відсоток у 2023 [9]. Тому, можемо припустити, що релокація підприємств ІТ-сфери до Вінниччини не мала вирішального впливу на розвиток галузі в регіоні.

Отже, протягом як всього періоду російсько-української війни, так і під час перших трьох років повномасштабного вторгнення, ІТ-ринок Вінниччини зростає, що було продовженням загальнонаціональних трендів. Релокація підприємств мала певний вплив на розвитку галузі в регіоні, але цей вплив не можна назвати визначальним.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Шевчук І. Б., Шевчук А. В. Структурно-динамічний аналіз ІТ-ринку України: виклики сьогодення. *Бізнес Інформ*. 2024. №3. С. 136–145. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-3-136-145>
2. Одна з найбільших ІТ-спільнот в Україні, де 90% фахівців — технічні. Огляд ринку праці Вінниці 2023. *DOU*. 12 жовтня 2023. Режим доступу: <https://dou.ua/lenta/articles/it-market-vinnysia-2023/>
3. Сергій Моргунов: "Вінницький національний технічний університет співпрацюватиме з міжнародною ІТ-компанією GlobalLogic". *ВІТА ТБ*. 12.10.2021. Режим доступу: <https://vitatv.com.ua/misto/serhiy-morhunov-vinnysky-natsionalnyy>
4. Вінниця у ТОП-5 українських міст, де відкрили найбільші ІТ-компанії країни. *ВІТА ТБ*. 11.08.2025. Режим доступу: <https://vitatv.com.ua/novyny-kompaniy/vinnysya-u-top-5-ukrayinskykh-mist>
5. Гайда Ю., Верета Н. Проблеми та перспективи розвитку ІТ-індустрії в Україні під час воєнного стану і повоєнного відновлення економіки. *Економічний аналіз*. 2024. Том 34. № 1. С. 315–325. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.01.315>
6. IT VN RESEARCH 2021. The first comprehensive study of the IT industry of Vinnytsia. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/17kO_A2AxdVfV9ltF5cC3HgSK6jICXOM/view
7. IT VN RESEARCH 2024. Нові правила ІТ ринку. Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/1iJidaylGKGux_pbz4IAZgdZ5jTaaRcoe/view

8. У Вінниці створено майже 2 тисячі робочих місць завдяки релокації бізнесу. Суспільне Вінниця. 5 січня 2025. Режим доступу: <https://suspiine.media/vinnitsia/917083-u-vinnici-stvoreno-majze-2-tisaci-robocih-misc-zavdaki-relokacii-biznesu/>
9. Понад 200 IT-компаній змінили адресу реєстрації у 2024 році: куди найчастіше переїжджав бізнес. Dev.ua 10 лютого 2025. Режим доступу: https://dev.ua/news/ponad-200-it-kompanii-zminyly-adresu-reiestratsii-u-2024-rotsi-kudy-naichastishe-pereizhdzhav-biznes-1739171304?utm_source=chatgpt.com

Анна Полякова

ОСВІТНЯ РОЛЬ КЗ «МУЗЕЙ ВІННИЦІ» У ФОРМУВАННІ ЛОКАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

Анотація. Досліджено форми та методи освітньої діяльності КЗ «Музей Вінниці», спрямовані на учнівську молодь. Проаналізовано роль музею як інституції пам'яті у процесах деколонізації та формування стійкої проукраїнської локальної ідентичності вінничан. Доведено, що використання інтерактивних та критично-осмислювальних методів є ключовим у перетворенні споживача історії на її активного носія, що критично важливо в умовах російсько-української війни.

Ключові слова: локальна ідентичність, Музей Вінниці, музейна педагогіка, деколонізація, учнівська молодь, Вінниччина.

Anna Polyakova

THE EDUCATIONAL ROLE OF THE VINNITSA MUSEUM IN FORMING THE LOCAL IDENTITY OF STUDENTS

Abstract. The article explores the forms and methods of educational activities implemented by the Communal Institution «Vinnytsia Museum» aimed at school students. The role of the museum as an institution of memory in the processes of decolonization and the formation of a stable pro-Ukrainian local identity among Vinnytsia residents is analyzed. It is proven that the use of interactive and critically reflective methods is essential in transforming the consumer of history into its active carrier, which is critically important during the Russian-Ukrainian war.

Keywords: local identity, Vinnytsia Museum, museum pedagogy, decolonisation, schoolchildren, Vinnytsia region.

У контексті повномасштабної російської агресії та тривалого процесу деколонізації, що становить один із провідних напрямів сучасного історичного дослідження Вінниччини, особливої актуальності набуває питання збереження й утвердження